

نوستالژی بین‌المللی

کارل لوئیس

قهرمان روپايي دوميداني

■ ستاره دوميدانی آمريکا و دنيا متولد سال ۱۹۶۱ ميلادی شهر بيرمنگام است (۱۳۴۰ شمسی)، او چهار دوره در بازی‌های المپيک حضور پيدا کرده است. کارل لوئیس یکی از پنج نفری است که بیش از ۹ مدال طلا دریافت کرده‌اند. سال ۱۹۸۴ لوئیس با کسب چهار مدال طلا در دوهای ۱۰۰ و ۲۰۰متر، پرش طول و ۴×۱۰۰ متر با رکورد جسی اوونس مساوی کرد. در المپیک سئول بعد از محرومیت بن جانسون، لوئیس دومین طلای ۱۰۰ مترش را به دست آورد. او همچنین از عنوان قهرمانی خود در پرش طول دفاع کرد و در دو ۲۰۰متر، دوم شد. در بارسلون، لوئیس سومین مدال طلای خود در پرش طول را کسب کرد. او همچنین به ایالات متحده برای ثبت یک رکورد جهانی در امدادی تیمی کمک کرد. برای المپیک آتلانتا در ۳۵سالگی گرچه به سختی توانست در آمريکا سوم شود و خود را در تیم ملی جا دهد اما در فینال با سومین پرش خود به قهرمانی دست یافت. یعنی ۱۲ سال بعد از جشن پیروزی در لس آنجلس، کارلس لوئیس هنوز هم قهرمان پرش طول المپیک بود.

■ ■ ■

کارل لوئیس در مسابقات پرش طول یک بار رکورد ۸/۹۰ متری باب بیمون را با اندازه ۸/۹۱ متر شکست اما به علت ورزش باد با سرعت غیرمجاز، این رکورد محاسبه نشد. در جریان مسابقات دو ۱۰۰متر المپیک سئول، بن جانسون رکورد ۹/۸۳ را ثبت کرد و لوئیس رکورد ۹/۹۲ را زد اما به علت دوپینگ، طلا از بن جانسون گرفته و به کارل لوئیس داده شد. کارل لوئیس وضعیتی کاملاً مشابه با جسی اوونس داشت. او بهترین عملکردش را در مسابقات المپیک ۱۹۸۴ لس آنجلس به دست آورد که در این عرصه صاحب چهار مدال طلا شد. البته مسابقات المپیک ۱۹۸۴ لس آنجلس هر کجا که بود این عناوین به کارل لوئیس می‌رسید. او را می‌توان بدون هیچ تردیدی، معروف‌ترین، بزرگ‌ترین و بهترین قهرمان دومیدانی دنیا در قرن ۲۰ دانست.

مهدی حدادپور:یک روز می‌خواست دوره‌گرد باشد. از آن پهلوان‌های دوره‌گردی که زنجیر پاره می‌کردند و شمشیر می‌کشیدند و با شمشیر ژانگول‌بازی می‌کردند اما یک روز خانه آمد و به مادرش گفت عاشق شده است. عاشق یک توپ گرد که هر کس بازی‌اش را با آن دیده بود، چشمانش گرد شده بود. از آن روز به بعد بود که حاج‌احمد مجبور بود هر چند روز یک بار سهمیه توپ علی و بچه‌محل‌هایش را تامین کند. از وقتی علی عاشق توپ شده بود، بچه‌محل‌ها دیگر جوراب را در جوراب نمی‌کردند و داخلش را هم که نمی‌ریختند، آنها دیگر توپ واقعی داشتند، توبی که حاج‌احمد باید به صورت دایمی آن را تامین می‌کرد. علی پروین در سال ۱۳۴۰، ۱۵ ساله که شد با دوستانش به مشاهد رفت و آنجا از آقا امام هشتم خواست تا تمنای فوتبال را در دلش بیدار نگه دارد. او خواست از آقا که فوتبالیست تیم ملی ایران شود. انگار که واژه دمای علی پروین برای خدا، آشناترین کلام زندگی بچه قدیم کوچه غریبون بازار بود که تنها دوسال بعد، او بود و «البرز» تیم دوم کیان، تیمی که خیلی از ستاره‌های بزرگ در فوتبال ما، کارشان را از آنجا شروع کرده بودند. البرز، تیم دوم کیان با هدایت علی الهی» کار می‌کرد. منصورخان امیرآصفی که در این مقال باز هم از او حرف خواهیم زد، کارش را در واقع با علی پروین از همین تیم کیان شروع کرده بود. آن روزها، منصور امیر آصفی، سرمرمی تیم اصلی کیان بود و علی الهی سرمرمی تیم دوم کیان که «البرز» نامیده می‌شد. در تیم کیان سال‌های دهه ۴۰ به جز منصورخان امیرآصفی، قلیچ‌خانی و پروین که یک

مثلث معروف بود و در این مقال از آنها بار دیگر در کنار هم یاد خواهیم کرد و به جز این سه نفر، امیر حاج‌رضایی، گودرز حبیبی و … خیلی‌های دیگر هم بودند.سرعت اوج‌گیری علی پروین زیاد نبود. در سال‌هایی که او تازه به زحمت از تیم دو مبارک، بیا شمع‌آور فوت کن تا صد سال زنده باشی» برای اولین بار در تلویزیون پخش شد. پروین عضو این تیم پیکان شد. تیمی که ۱۰ هزار تومان در زمانی به او داد که بچه کوچه غریبون می‌توانست با این پول یک خانه بزرگ و درندشت در وسط شهر بخرد، آنجا که کوچه غریبون برایش پایین شهر محسوب می‌شد. انگار پیکانی‌ها، کاتالیزور پیشرفت در زندگی فوتبالی علی پروین بودند که ناگهان علی– که به خاطر چشم‌های روشن در محله‌های وسط شهر به «علی زانی» معروف بود – با یک خوش شانس‌ی تازه مواجه شد. ستاره‌های شاهین که در سال ۴۷ به پرسپولیس پیوسته بودند، در سال ۴۸ به پیکان آمدند، پروین که بزرگ‌ترین همبازی کتلر دستش طی سال‌های حضور در شاهین، قلیچ‌خانی و عزت جاملکی و امیر حاج‌رضایی بودند و یک هتگ بار متوسط بقیه همبازانش

یک بار دیگر با معروف‌ترین عنصر انسانی کوچه غریبون بازار

می‌خواست زنجیر پاره کند…

از میانه یک کیک غول‌پیکر دومت‌ری در ذهن داشت. روزی که تلویزیون سراسری ایران در هشتمین سال تأسیس خود آگهی بازگانی معروف تولد را پخش کرد، پروین باورش نمی‌شد بازیکن تیم پولدار پیکان شود. آن روز ترانه «تولد، تولد، تولد مبارک، بیا شمع‌آور فوت کن تا صد سال زنده باشی» برای اولین بار در تلویزیون پخش شد. پروین عضو این تیم پیکان شد. تیمی که ۱۰ هزار تومان در زمانی به او داد که بچه کوچه غریبون می‌توانست با این پول یک خانه بزرگ و درندشت در وسط شهر بخرد، آنجا که کوچه غریبون برایش پایین شهر محسوب می‌شد. انگار پیکانی‌ها، کاتالیزور پیشرفت در زندگی فوتبالی علی پروین بودند که ناگهان علی– که به خاطر چشم‌های روشن در محله‌های وسط شهر به «علی زانی» معروف بود – با یک خوش شانس‌ی تازه مواجه شد. ستاره‌های شاهین که در سال ۴۷ به پرسپولیس پیوسته بودند، در سال ۴۸ به پیکان آمدند، پروین که بزرگ‌ترین همبازی کتلر دستش طی سال‌های حضور در شاهین، قلیچ‌خانی و عزت جاملکی و امیر حاج‌رضایی بودند و یک هتگ بار متوسط بقیه همبازانش

وقتی پروین آمد/ وقتی پروین رفت

۱– پروین آمد

پرسپولیسی‌های کوچ‌کرده به پیکان، در سال ۱۳۴۹ به تیم خود برگشتند. ابتدا همایون بهزادی، کلاتی، کاشانی، هادی طاووسی و محراب شاهرخی برگشتند و چون بار کم داشتند داربوش مصطفوی و… را هم جذب کردند. پیکان بدون این چند ستاره با آشتیانی، فریدون معینی، جاسمیان، رضا و عزت‌الله وطنخواه، گنجایپور و علی پروین به اروپا رفت. آنها در شهرپور برگشتند و بقیه ستاره‌ها از جمله علی پروین به پرسپولیس آمدند. روز ۲۷ شهریور ۴۹ در اولین بازی با پیراهن پرسپولیس که یک دیدار دوستانه بود، پروین مقابل عقاب به میدان رفت.

۲– پروین رفت

در بجهوه جواث بعد از انقلاب، پروین در فروردین ۵۹ از پرسپولیس جدا شد. او تصور می‌کرد متهم به خیانت است و باید در نوبت محاکمه در دادگاه انقلاب بایستد، مثل بهزادی اما…

۳– پروین آمد

از شهریور ۵۹، پروین که متوجه شد هیچ‌کس در پی محاکمه او نیست به تیم برگشت و در کوتاه زمان ممکن، بار دیگر همه‌کاره سرخپوشان شد.

۴– پروین رفت

در بهار ۶۷، بنیاد مستضعفان، مالک تیم، پروین را به علت اهمال در امور مدیریتی فنی عزل کرد. پروین که تازه تیم را در سه جام قهرمان کرده بود به اتهام اهمال، حذف می‌شد! علی‌آبادی هم از اعضای کانون اختلاف و اتهام علیه علی پروین بود.

۵– پروین آمد

مردم کوتاه نیامدند. اعتراض هواداران پرسپولیس به شورش شباهت داشت. بنیاد که محبوبیت پروین را می‌دید خودش را کتلر کشید، پروین در تیر ۶۷ به تیم برگشت. بیست مندرس و رنگ و رورفته آزادی از گل‌های سرخی که مردم برای استقبال از پروین آورده بودند، کاملاً سرخ شد.

تاریخ ورزش

سال نهم ■ شماره ۱۳۷۳

تاریخچه لیگ (۱۰)

استقلال قهرمان شایسته لیگ قدس

■ بعد از برگزاری چهار دوره از مسابقات استانی که دوبار با قهرمانی تهران و دوبار با قهرمانی اصفهان توأم شد، از سال ۶۸ مسابقات فوتبال قدس به شکل باشگاهی برگزار شد. در اولین دوره مسابقات لیگ باشگاهی بعد از انقلاب شکوهمند اسلامی در ایران، ۲۲ تیم در دو گروه بازده تیمی به مصاف هم رفتند. از جمع تیم‌های حاضر در لیگ تخت‌جمشید، پرسپولیس، استقلال، ملوان، تراکتورسازی، سپاهان، دارایی، ماشین‌سازی تبریز و صنعت‌نفت آبادان هنوز حاضر بودند اما اثری از تیم‌های پاس تهران، ذوب‌آهن اصفهان و ابومسلم مشهد در لیگ نبود. به‌هر حال مسابقات لیگ در دو گروه برگزار شد. پرسپولیس سرگروه گروه اول و استقلال سرگروه گروه دوم شدند. در تهران، تیم‌های اول تا سوم مسابقات سال ۶۷ تهران یعنی پرسپولیس، دارایی، استقلال و بانک سپه در میدان حاضر بودند. در گروه اول پرسپولیس با ۱۱ برد و ۹ مساوی نتایج محتاطانه‌ای گرفت. سرخپوشان هیچ باختی نداشتند اما در گروه دوم استقلال صاحب دو باخت شد. با این حال آبی‌ها صاحب ۱۵ برد شدند که چهار برد از پرسپولیس بیشتر بود. تیم‌های لیگ باشگاهی قدس نتایج ذیل را به دست آوردند.

(امتیازات به شیوه دو امتیاز تعریف شده است)

گروه الف	گروه ب
۱– پرسپولیس	۱– استقلال
۲– ملوان	۲– دارایی
۳– نساجی	۳– تام اصفهان
۴– تراکتورسازی	۴– نفت آبادان
۵– بانک سپه	۵– شهرداری ساری
۶– جنوب اهواز	۶– ماشین‌سازی
۷– سپاهان	۷– پاس بوشهر
۸– کمای شیراز	۸– استقلال انزلی
۹– پیام مشهد	۹– خیبر خرم‌آباد
۱۰– اسقامت یزد	۱۰– پاکدیس
۱۱– کاوه بندرعباس	۱۱– گسترش اراک

اگر بخواهید جدول دو گروه را تلفیق کنیم به نکات جالبی می‌رسیم که از آن جمله رتبه سپاهان اصفهان است:

۱– استقلال	۳۳
۲– پرسپولیس	۳۱
۳– ملوان	۲۸
۴– دارایی	۲۷
۵– تام اصفهان	۲۵
۶– نساجی قائم‌شهر	۲۴
۷– نفت آبادان	۲۳
۸– تراکتورسازی	۲۳
۹– شهرداری ساری	۲۳
۱۰– بانک سپه	۲۲
۱۱– ماشین‌سازی تبریز	۲۱
۱۲– جنوب اهواز	۲۱
۱۳– سپاهان	۲۰
۱۴– کمای شیراز	۱۹
۱۵– پاس بوشهر	۱۹
۱۶– استقلال انزلی	۱۸
۱۷– پیام مشهد	۱۵
۱۸– خیبر خرم‌آباد	۱۴
۱۹– پاکدیس ارومیه	۱۳
۲۰– اسقامت یزد	۱۱
۲۱– کاوه بندرعباس	۷
۲۲– گسترش اراک	۵

■ ■ ■

از گروه الف، پرسپولیس و ملوان صعود کردند و از گروه ب استقلال و دارایی به دور نیمه‌نهایی آمدند. پرسپولیس در بازی رفت ۲– صفر دارایی را برد و استقلال با ملوان صفر – صفر مساوی کرد. در بازی برگشت پرسپولیس ۶–یک دارایی و استقلال ۴–صفر ملوان را برد. در فینال، پرسپولیس در حالی که با نتیجه برد یک – صفر نیمه اول را تمام کرده بود در نیمه دوم دو گل خورد و استقلال قهرمان لیگ شد. روی گلی که صمد مرفاوی با ضربه سر برای استقلال زده، تردید وجود داشت، می‌گفتند این گل در موقعیت آفساید ثبت شده است.

استقلال قهرمان

عابدزاده، زرینچه، وزمیار، شاهین بیانی، رضا احدی، مهدی فتونی‌زاده، امیر قلعه‌نویی، فلاح‌زاده، شاهرخیانی، هاشمی مقدم، عباس سرخاب، رضا حسن‌زاده، مرفاوی، بابازاده، خسرو پارسا، محمود کلهر.

پرسپولیس نایب قهرمان

سعد عزیزیان، وحید قلیچ، سعید نعیم‌آبادی، محمد پتنجعلی، مرتضی فتونی‌زاده، رحیم یوسفی، مجتبی محرمی، ضیاء عربشاهی، نادر میراحمدیان، حسن شیرمحمدی، محسن عاشوری، فریبرز مرادی، کریم باوی، نادر محمدخانی، فرشاد پیوس، مرتضی کرمانی، رضا عابدیان

✽در این رقابت‌ها محمد احمدزاده از ملوان با به ثمر رساندن ۱۷ گل، عنوان آقای گلی رقابت‌ها را به دست آورد.

عکس‌ها،آلوم شخصی علی پروین